

Члан 4.

(1) Извод из књиге евиденције налази се на Обрасцу 1., који је у прилогу овог правилника и чини његов саставни дио.

(2) Образац из става 1. овог члана садржи:

а) податке о добављачу: назив или име добављача, број отпремног исказа, радилице или КО добављача, датум и вријеме издавања отпремног исказа,

б) податке о роби: укупан број шумских дрвних сортимената, укупна количина дрвне масе (m^3) и

в) остале податке: датум пријема на стоваришту, потпис радника овлашћеног за пријем на стоваришту и напомену у коју се евидентира (нпр. услуга трећем лицу).

Члан 5.

На постројења за прераду дрвета и стовариштима за промет дрветом обавезно се уз Књигу евиденције чувају и приложажу отпремни искази или отпремнице.

Члан 6.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Српске".

Број: 01-33-703/09

2. фебруара 2009. године
Бања Лука

Министар,
Др Радивоје Братић, с.р.

Образац 1.									
Ред. бр.	Назив или име добављача	Број опт. исказа	Радилице или КО добављача	Датум и вријеме издавања отпремног исказа	Укупан број шум. дрв. сортим.	Укупна количина дрвне масе m^3	Датум пријема на стоваришту	Потпис лица овлашћеног за пријем на стоваришту	Напомена
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
...									

214

На основу члана 12. став 4. и члана 107. став 2. тачка а) Закона о шумама ("Службени гласник Републике Српске", број 75/08), члана 69. став 1. и члана 82. став 2. Закона о републичкој управи ("Службени гласник Републике Српске", број 118/08), министар пљопривреде, шумарства и водопривреде доноси

ПРАВИЛНИК

О СПРОВОЂЕЊУ ИНВЕНТУРЕ ШУМА НА ВЕЛИКИМ ПОВРШИНАМА

Члан 1.

Овим правилником прописује се начин спровођења инвентуре шума на великим површинама.

Члан 2.

Инвентура шума на великим површинама (у даљем тексту: инвентура) је вишесамјенско и свеобухватно прикупљање података о шумама и шумским земљиштима, ради утврђивања стања, праћења промјена и извјештавања о стању шума за потребе шумарске политике и шумарске оперативе, екологије, ловства, заштите животне средине, заштите природе, дрворепрерађивачке индустрије, те за потребе квалитетног планирања у шумарству.

Члан 3.

(1) За спровођење инвентуре користе се следећи документи:

а) методика Друге инвентуре шума на великим површинама у Босни и Херцеговини и

б) мануал-упутство за снимања на терену.

(2) Сви радови које обухвата инвентура морају бити урађени у складу са документима из става 1. овог члана.

Члан 4.

(1) Инвентура се спроводи сваких 20 година рачунајући од године завршетка претходне инвентуре.

(2) Радови на инвентури обављају се у континуитету у периоду који не може бити дужи од три године.

Члан 5.

(1) Инвентура обухвата комплексна снимања, помоћу сателитске детекције (границе и површине шума) и снимања на примјерним трактovима, односно плохама на терену (квантитативни и квалитативни показатељи).

(2) Помоћу даљинске-сателитске детекције врши се:

а) утврђивање површине и граница шума,

б) утврђивање површине главних вегетационих типова за потребе стратификације и

в) класификација и процјене састава шума на минираним подручјима.

(3) Расподјела примјерних трактова у простору је систематски случајна.

(4) Мрежа тачака (центара плоха) генерирана је у државном координатном систему - Gauss Krueger Bessel Coordinate System - зона 6, коришћењем GIS рачунарског програма у фази припреме инвентуре (у даљем тексту: GIS систем).

Члан 6.

(1) Узорак је сачињен од трактова који садрже по четири примјерне плохе у квадратном распореду на међусобном растојању од по 200 м.

(2) Врхови квадрата (тракта) 200 м · 200 м представљају центар пробне плохе за теренску интерпретацију, снимање, процјену и премјер.

(3) Пробна плоха састављена је од система концентричних кругова, чији радијуси зависе од врсте података који се снимају.

(4) Пробне плохе тракта нумеришу се у смјеру ка-
зальке на сату. На првој пробној плохи мјере се сви мето-
диком предвиђени таксациони елементи, а на осталим
плохама мјери се мањи број таксационих елемената.

(5) Трактови су распоређени на мрежи од 2 км · 2 км
(стратум 1) и 4 км · 4 км (стратум 2) оријентисаној према
главним азимутима сјевер-југ и запад-исток и системат-
ски покривају цијelu површину Републике Српске. Сваки
тракт има свог броја, почевши од 1 и за све трактове при-
ликом реализације Друге инвентуре шума на великом по-
вршинама организована је база података, која садржи
њихове координате, као и координате свих плоха.

Члан 7.

(1) За снимање на терену издвајају се два стратума са
различитом густоћом мреже узорака:

а) стратум 1 обухвата високе шуме у својини Републи-
ке, а мрежа узорковања трактовима је 2 км · 2 км и

б) стратум 2 обухвата изданичке шуме, шиљаке, го-
лести, приватне шуме, а мрежа узорковања трактовима је
4 км · 4 км.

(2) Сами стратификација и селекција трактова за пре-
мјер врши се у GIS систему на основу дигитализованих
карата газдинских класа 1 : 25 000 и њима придруженим
базама података и ортографицираних сателитских сни-
мака или одговарајућих ортофотоснимака за подручја за
која су рађена фотограметријска снимања.

Члан 8.

(1) Ради завођења континуираног надзора све пробне
плохе су планиране као стаљне, те ће бити трајно
обиљежене на терену уз снимање птичјих координата.

(2) На терену се снимају и трајно обиљежавају све
плохе чији центар падне у шуму и шумско земљиште (ви-
ске шуме, изданичке шуме, шиљаци и голети).

Члан 9.

(1) На трактовима и плохама у шуми мјериће се и
процењују параметри тракта, плохе и стабла на обра-
сцима: Образац - 1 ТРАКТ, Образац - 2 ПРОБНА ПЛО-
ХА и Образац - 3 ТАКСАЦИОНА СНИМАЊА НА

СТАБЛИМА И СВЈЕЖИМ ПАЊЕВИМА, који су у при-
логу овог правилника и чине његов саставни дио.

(2) Садржај података о идентификацији и положају
тракта, датуму и времену снимања, податке о теренској
радној групи, опис полазне тачке, број циљне плохе, ски-
цу тракта са уцртаним плохама, податке о снимљеним пут-
евима и влакама као и погодност терена за експлоатаци-
ју дрвета прописују се у Обрасцу 1, који се налази у при-
логу овог правилника и чини његов саставни дио.

(3) Садржај података о идентификацији и положају
плохе, врсти стратума, подаци о власништву, ознака зам-
јенског центра, подаци о осигурању плохе, елементима земљишта, елементима састојине, класификацији шума и шумских земљишта, мјере обнове и његе, стање подмилађивања (са-
мо на плохи 1) и таксациониа снимања мртве дрвне масе (са-
мо на плохи 1) прописују се у Обрасцу 2, који се налази у при-
логу овог правилника и чини његов саставни дио.

(4) Садржај података о идентификацији плохе на ко-
јој се за стабло мјере варијабле за све плохе на тракту:
објекат премјера, врста дрвета, поријекло, пречник, ази-
мут, удаљеност, висина, дужина прелома, дознака, квали-
тетне класе и подаци који се прикупљају само на плохи број 1: ширина десет годова, дебљина коре, социјални по-
ложај, општење дебла, општење кроње, зараженост,
штетници, дефолијација, квалитет једногодишњег пања и карактер сјече прописују се у Обрасцу 3, који се налази у
прилогу овог правилника и чини његов саставни дио.

Члан 10.

Подаци са образца из члана 9. овог правилника уно-
се у одговарајући информациони систем инвентуре шу-
ма, тако да се резултати и информације могу добити по
појединим стратумима и за све прикупљене параметре.

Члан 11.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Српске".

Број: 01-33-701/09
2. фебруара 2009. године
Бања Лука

Министар,
Др Радivoје Братић, с.р.

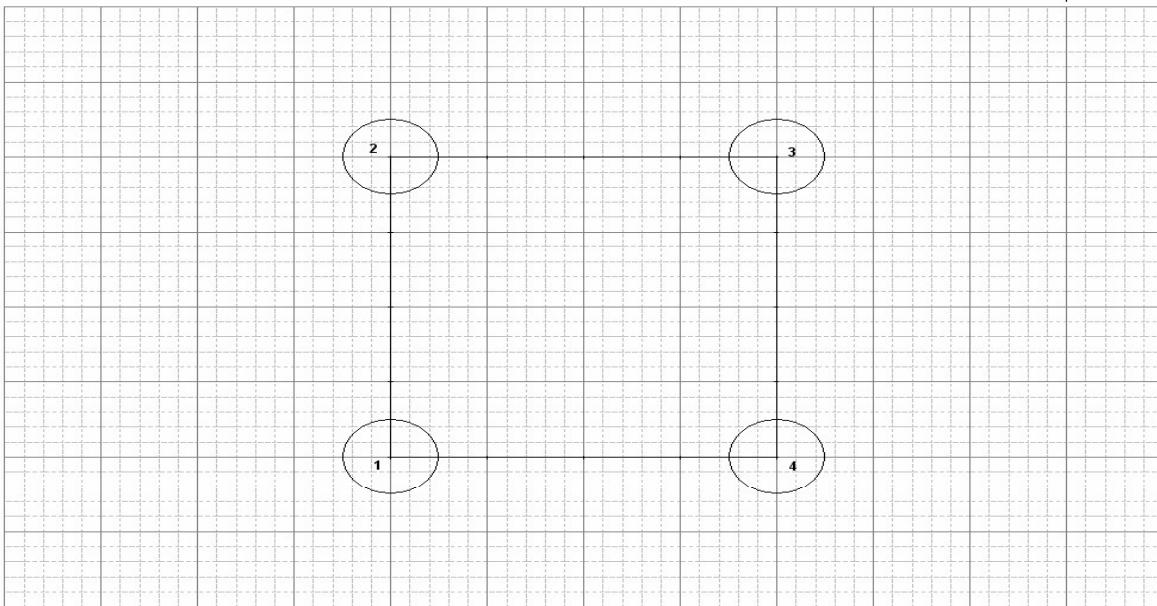
Образац 1 – ТРАКТ

Број тракта	Област	Датум снимања	Почетак-ауто	Завршетак-ауто

Плохе:	Теоретске Г-К координате плоха у тракту: координата x - ?, координата y - ? (у метрима)						Стратум: 1, 2, 0 - нешума	Доступ.	Вођа групе (потпис)
1 X					Y	6			
2 X					Y	6			
3 X					Y	6			
4 X					Y	6			

Опис полазне тачке _____										Број циљне плохе: _____
Позиција аута и полазне тачке (координате мјерене са GPS уређајем)										До циљне плохе:
ауто	X						Y	6		Азимут (степени)
полазна	X						Y	6		Удаљеност (м)

Скица тракта: (унијети позицију полазне тачке, пут до циљне плохе и назначити позицију аута, скицирати путеве унутар тракта и у околини)

Инвентура шума на великим површинама БиХ 2007.

Снимање путева		Број пута (дионица пута)		
		1	2	3
Категорија пута	1-Камионски пут – могућа употреба цијелу год., 2-Камионски пут – није могућа употреба цијелу год.			
Стање пута	0 – без оштећења, 1 – лакше оштећен, 2 – знатно оштећен			
Дужина пута кроз трактну површину у м				
На трактној линији (600 м)_или	, број сјечених влака	изграђених		
		привремених		
Погодност терена за експлоатацију дрвета с обзиром на нагиб:				
1-равно, 2-вртачасто, 3-блажи нагиби (15-30% нагиб), 4-стрмо (30 -70%), 5-врло стрм терен (преко 70 %)				

Образац 2 - ПРОБНА ПЛОХА

		Стратум
Број тракта*		
Број пробне плохе*		
Власник*		
Доступност*		
Координате центра (GPS)	X ↓ теоретска X ↑ снимљена Y ↔ теоретска Y ↔ снимљена	6 6

Ентитет* Район Област ШГП/ШПП:

ГЈ/ПЈ: _____ Одјел: _____ / _____ Одјек

Ознака замјенског центра	
Одступање	
Азимут °	Удаљеност цм
...	...

Осигуране плохе								
Тачка 1	азимут	Удал. дм	Тачка 2	азимут	Удал. дм	Тачка 3	азимут	Удал. дм
опис	опис	опис

Надморска висина Z*			
Нагиб терена °			
Експозиција (азимут)*			
Ограниченост експлоатације			
Удаљеност кам. пута			
Статус			

Хомотеност плохе:	
1 - једна састојина, 2 - граница шуме и голети (подијељена плоха)	
3 - више састојина, 4 - граница шумска-нешумско (подијељена плоха)	
Постојање шумских планова	
Број врста дрвећа у састојини:	
1 - монокултура, 2 - 2 до 3 различ. врсте, 3 - 4 до 5 различ. врста, 4 - 6 до 10. различ. врста, 5 - више од 10 различитих вр.	

Тема	Класификација шума и шумских земљишта	код
Вегетацијски облик*	1 - Високе шуме, 2 - Изданачке шуме, 3 - Шиљбаци, 4 - Голети, 5 - Остале непродуктивне шумске површине, <i>Детаљна Класификација у прилогу 1.</i>	
Намјена*	1 - шуме и шумска земљишта производног карактера, 2 - шумска земљишта веома лоших привредних услова, 3 - искључиво заштитне шуме, 4 - шуме и шумска земљишта посебне намјене, 5 - шуме и шумска земљишта недоступна због мина <i>Детаљна Класификација у прилогу 2.</i>	
Посебна намјена*	0 - нема додатну намјену, 1 - водозаштитне шуме зоне 1, 2 - водозаштитне шуме зоне 2 и 3, 3 - национални паркови, паркови природе, 4 - резервати, 5 - сјеменске састојине, 6 - шумски расадници, 7 - научно наставни објекти, (огледне плохе), 8 - излетишта и шуме за рекреацију, 9 - шуме од интереса за војну одбрану <i>Детаљна Класификација у прилогу 3.</i>	
Узгојни облик вис. шума*	1 - једнодобне, 2 - разнодобне <i>Детаљна Класификација у прилогу 4.</i>	
Класификација изданачких шуме	1 - квалитетне залихе, 2 - неквалитетне залихе, 3 - средње квалитетне залихе, 4 - неопрењаване (непознатог квалитета) <i>Детаљна Класификација у прилогу 5.</i>	
Класификација голети/шиљбака	1 - голети испод горње границе шума, 2 - голети изнад горње границе шума, 3 - шиљбаци (суб) медитеранског подручја, 4 - шиљбаци континенталног подручја (испод горње границе шуме)	
Врста шуме или поријекло голети и шиљбака *	1 - Шуме букве, 2 - Шуме четинара и мјесовите шуме четинара и лишћара у ареалу шума букве и јеле (са смрчом), 3 - Шуме борова, 4 - Шуме храста лужњака, 5 - Шуме храста китњака, 6 - термофилне храстове шуме, 7 - Шуме врба, топола и јоха, 8 - пионирске шумске заједнице, 9 - Шумски засади страних врста дрвећа, 10 - Секундарне шуме букве <i>(прилог 8)</i>	
Остале површине - тип	1 - путне саобраћајнице (шире од 5 м), 2 - шумарске зграде, 3 - далеководне просјеке, 4 - сталне шумске чистине (стоваришта, ловне чистине, вјетрозаштитне просјеке, противпожарне просјеке).	
Едификатори	<i>Детаљи у прилогу међуодјељеје 8 и 9</i>	
Матични супстрат	14 супкласа, детаљи у прилогу. <i>Детаљна Класификација у прилогу 10.</i>	
Квалитет земљишта	42 супкласе, детаљи у прилогу. <i>Детаљна Класификација у прилогу 10.</i>	
Стјеновитост	Покривеност плохе у разредима по % 00 = 0, 11. 1-10%, 12. 11-20%, 23. 21-30%, 34. 31-40%, 45. 41-50%, 56. 51-60%, 67. 61-70%, 78. 71-80%, 89. 81-90%, 99. 91-100%. <i>Процентуални дио плохе који је покривен стјенама и збијеним камењем (R = 7 m)</i>	

Тема	Опис састојине - R = 25 m	код
Природност	1 - прашуме, 2 - господарске шуме 3 - полуприродне господарске шуме, 4 - културе,	
Начин обнове састојине	1- природно, 2 - природно са вјештачком допуном, 3 - вјештачко, 4 - избојци	
Структурни облик састојине	1 - преборна састојина , 2 - двостажна састојина, 3 - групнимично разнодобна састојина, 4 - структурно једнодобна састојина,	
Стадиј развјитка -према доминантном d _{1,30} *	1- младе састојине, пречник < 5 цм, 2 - пречник 5 – 9 цм, 3 - пречник 10 – 29 цм, 4 - пречник 30 – 49 цм , 5 - пречник 50 цм и више,	

* опис минирање површине

Старост доминантних стабала	1. до 10, 2. 11 - 20, 3. 21 - 40, 4. 41 - 60, 5. 61 - 80, 6. 81 - 100, 7. 101 - 120, 8. 121 - 140, 9. преко 141 година,	
Смјеса*	1 - лишћари > 75%, 2 - мјешовите, 3 - четинари > 75% у покровности,	
Склон*	1 - нормалан, 2 - просвјетљен, 3 - отворен, 4 - прогађен, 5 - појединачна стабала-остаци састојине	
Штете у шуми	абиотске: 00 - нема, 11 - вјетроизвале, 12 - пожар, 13 - мраз, 14 - туча, 15 - абиотске – остало, биотске: 00 - нема, 21 - инсекти, 22 - болести, 23 - дивљач, 24 - биотске-остало, човјеска: 00 - нема, 31- експлоатација, 32 - нелегална сјечба - експлоатација, 33 - човјек - остало	
Језгра заразе	0 - нема свјежих сумпика, 1 - има више од двије свјеже сумпике	
Врста сјече	0 - нема сјечба, 1 - скуп. преборна, 2 - оплодна по скupинама, 3 - оплодна на велиkim површинама, 4 - гола по скupинама, 5 - гола на велиkim површинама, 6 - прореда у једнодобној састојини, 7 - санитарне сјече	
Шумски ред	1 - добар, 2 - лош	
Грањевина	1 - грањевина се износи из састојине, 2 - грањевина се не износи из састојине,	

Тема	Станje површине земљишта ($R = 25 \text{ m}$)
Затрављеност	0 - нема, 1 - 0 - 20%, 2 - 21 - 40%, 3 - 41 - 60%, 4 - 61 - 80%, 5 - 81 - 100%
Закоровљеност	0 - нема, 1 - 0 - 20%, 2 - 21 - 40%, 3 - 41 - 60%, 4 - 61 - 80%, 5 - 81 - 100%
Сирови хумус	0 - није присутан, 1 - присутан
Пашарење	0 - није присутно, 1 - присутно
Ерозија земљишта (тип и интензитет)	Тип: 0 - нема, 1 - површинска, 2 - браздаста, 3 - јаружаста, 4 - клизишта, 5 - од вјетра, 6 - акумулација ерозионог материјала Интензитет: 1 - блага, 2 - ујмерена, 3 - јака, 4 - врло јака
Облик микрорельефа	1 - равница, 2 - врх планине, гребен , 3 - дно вртаче/ котлине , 4 - обронци , 5 - конвексни пријелом обронка , 6 - конкавни пријелом обронка , 7 - јарак, уска долина

Тема	Мјере обнове и његе шума ($r = 25 \text{ m}$)
Потребно пошумљавање	Дијелови површине круга који је потребно пошумити: 00 - 0 - 9% од површине круга, 01 - 10-19%, 02 - 20-29%, 03 - 30-39 %, 04 - 40-49%, 05 - 50-59%, 06- 60-69%, 07 - 70-79%, 08-80-89%, 09 - 90-99%, 10 - 100%
Унесене стране врсте дрвећа	0 - нема, 1 - аутохтоне 2 - унесене - друге, 3 - унесене - инвазивне
Потребно чишћење	0 - није потребно чишћење, 1 - потребно чишћење
Потребне прореде	0 - нису потребне, 1 - потребне прореде

Станje подмлађивања - само плоха 1					
центар помакнут 5 м: 0 - сјевер, 1- исток, 2 - југ, 3 - запад)					
Редни број	Број биљака подмлатка				Опис подмлатка
	Врста дрвећа	Узраст у висину			
		10 - 49 cm R - 0,7 m	50 - 130 cm R - 0,9 m		Оштећено
	назив	Сјем	Вег	Сјем	Застарчено
					$r = 7 \text{ m}$

1	Смрча						
2	Јела						
3	Бор						
4	Остали чет.						
5	Буква						
6	Храст						
7	Пл. Лишћари						
8	Остали лишћ.						
9.	Воћкарице						

Снимак мртве дрвне масе (r =7 м, само плоха 1)

Редни број	Врста дрвета 02-четинари 03- лишћари	Форма дрвета 1-лежечна, 2-сортим, 3-пањ, 4-сложај	Димензије		Сложај	Степен разгр.
			пречник у средини (цм)	дужина (дм)		
1						
2						
3						
4						
5						
6						
7						
8						
9						
10						
11						
12						
13						
14						
15						
16						
17						
18						
19						
20						
21						
22						
23						
24						
25						
26						
27...						

Број тракта	Број илохе

Образац 3 - ТАКСАЦИОНА СНИМАЧА НА СТАВЛJИМА И СВЈЕЖИМ ПАЊЕВИМА

$$\begin{aligned} R_1 &= 1,5 \text{ m}, & R_s &= 9,0 \text{ m}, & R_g &= 15,0 \text{ m}, \\ R_2 &= 2,5 \text{ m}, & R_d &= 5,5 \text{ m}, & d &= 300 - 499 \text{ mm}, \\ d &= 50 - 99 \text{ mm}, & d &= 100 - 199 \text{ mm}, & d &= 200 - 299 \text{ mm}, \\ d &= 0 - 49 \text{ mm}, & d &= 50 - 99 \text{ mm}, & d &= 100 - 199 \text{ mm}, \\ & & & & & d = 200 - 299 \text{ mm}, \\ & & & & & d = 300 - 499 \text{ mm}, \\ & & & & & d = 500 - 799 \text{ mm}, \\ & & & & & d = 800 \text{ mm и выше}, \\ & & & & & R_r = 25,0 \text{ м} \end{aligned}$$